

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ КОНКУРЕНТНОЇ ПОЛІТИКИ

Матеріали ІХ Міжнародної
науково - практичної конференції
(16-17 жовтня 2025 р.)

Львів 2025

УДК 330.342.146:338.242.2:339.137.2
ББК 65.050+65.432+65.9(4Укр)-04
П 781

Проблеми формування та реалізації конкурентної політики: Матеріали IX міжнародної науково-практичної конференції (16-17 жовтня 2025 р.). Львів: Національний університет «Львівська політехніка», 2025. 307 с.

У збірнику представлено наукові матеріали учасників IX Міжнародної науково-практичної конференції *«Проблеми формування та реалізації конкурентної політики»*, що відображають сучасні тенденції розвитку національної економіки, публічного управління та економічної безпеки.

Основні тематичні напрями досліджень охоплюють проблематику формування та реалізації конкурентної політики в умовах трансформаційної економіки; теоретичні та прикладні аспекти державного регулювання; вітчизняний і зарубіжний досвід розвитку конкуренції на товарних ринках; механізми підвищення конкурентоспроможності в умовах економічної нестабільності; публічно-приватну взаємодію як інструмент розвитку та напрями її вдосконалення.

Окрему увагу приділено проблемам забезпечення економічної та інформаційної безпеки держави і підприємств, децентралізації та регіонального розвитку, становленню громадянського суспільства та його ролі у формуванні професійного корпусу державних службовців, а також соціальним аспектам зайнятості та конкурентоспроможності на ринку праці в контексті державної та регіональної політики.

Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, викладачів, аспірантів, студентів економічних і управлінських спеціальностей, а також для представників органів державної влади та місцевого самоврядування.

За зміст та мовно-стилістичне редагування відповідальність несуть автори

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Голова комітету:

Поплавська Жанна Василівна - завідувач кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету «Львівська політехніка», д.е.н., професор

Члени організаційного комітету:

Данилович-Кропивницька М. Л. – доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету «Львівська політехніка», к.е.н., доц.

Канцір І. А. – доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету «Львівська політехніка», к.е.н., доц.

Михальчишин Н. Л. – доцент кафедри теоретичної та прикладної економіки Національного університету «Львівська політехніка», к.е.н., доц.

Баранюк А. М.	Соціально-економічні наслідки впровадження публічно-приватного партнерства в громадах	166
Веклинець О. В.	Публічно-приватне партнерство як інструмент модернізації національної економіки: сучасні тенденції та перспективи розвитку	168
Власова В. П., Оліхненко М. А., Андріяшевський П. С.	Соціокультурний феномен державно-приватного партнерства	169
Германова В. В.	Публічно-приватне партнерство як механізм підтримки інноваційних стартапів	171
Залізна Л. В., Луговський С. В.	Проблеми та перспективи розвивання публічно-приватного партнерства як чинника залучення інвестицій до медичних установ	172
Канцір І. А.	Цифрова трансформація публічно-приватного партнерства: інновації повоєнного відновлення	173
Карапінка А. С.	Оренда державного і комунального майна в контексті розвитку явища публічно-приватного партнерства	175
Силкіна Ю. В., Шимін С. В.	Державно-приватне партнерство – сутність, перспективи розвитку, соціально-економічні наслідки впровадження	177
Скорик Г. І., Сирватка Б. І.	Роль приватно-публічного партнерства у розвитку територіальних громад в умовах воєнного стану	179
Чечель А. О., Ященко О. Д.	Зарубіжний досвід державної підтримки ветеранських підприємств та можливості його адаптації в Україні	180
Шаповалов В. О.	Економічна політика фірми: теоретичний конструкт та рівновага стейкхолдерів	182
СЕКЦІЯ V «НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА В ВОЄННИЙ ТА ПОСТВОЄННИЙ ПЕРІОД»		
Lesyk-Laikari O.	Economy of survival and renewal. Case of Ukraine	184
Бірюков Я. В.	Економічна безпека України як ключовий чинник конкурентоспроможності в поствоєнний період	185
Босак І. М.	Формування політики інформаційної безпеки в умовах війни	187
Данилович-Кропивницька М. Л., Кропивницька С. А.	Кібертероризм як сучасна загроза національній безпеці України	188
Ліщинський О.-І. А., Іванець Л. В.	Інноваційні підходи до управління проєктами в сфері кібербезпеки	189
Ніколаєць К. М.	Стійкість внутрішньоопереміщених осіб в умовах повномасштабного воєнного вторгнення рф	191
Нужна Л. М.	Альтернативні кримінальні покарання як інструмент економічної та соціальної безпеки держави в умовах війни	193
Руденко О. О.	Стратегія адаптивного управління у сфері національної безпеки	195
Садова У. Я., Медведєв Д. А., Давида А. М.	Соціально-економічна роль технологій воєнного часу у відбудові України: безпека, економіка, добробут	197
Сачук Ю. В.	Економічна безпека України в умовах війни	198
Сбехат Ж. Н., Вавдійчик І. М.	Роль цифровізації у забезпеченні стійкості малого та середнього бізнесу як елемента економічної безпеки держави	199
Чобітько Я. А.	Інжиніринг економічної безпеки підприємства	201
Шкуропадська Д. Б.	Виклики забезпечення інфраструктурної стійкості України	202
Ярич І. Я.	Кібербезпека бізнесу і держави: виклики та інноваційні	204

цих технологій не тільки підвищує конкурентоспроможність окремих підприємств, але й сприяє технологічному розвитку економіки в цілому.

Третій механізм пов'язаний із створенням робочих місць та зменшенням безробіття. Малий та середній бізнес створює значну кількість робочих місць, що сприяє підвищенню добробуту населення та зменшенню соціальної напруги. Цифровізація дозволяє підприємствам розширювати діяльність без пропорційного збільшення витрат, що створює можливості для найму нових співробітників та розвитку віддалених форм зайнятості.

Водночас існують і певні виклики на шляху цифровізації малого та середнього бізнесу. Обмежені фінансові ресурси та брак управлінських компетенцій уповільнюють впровадження цифрових технологій у малих підприємствах. Багато підприємців не мають достатніх знань про можливості цифрових інструментів або побоюються складності їх впровадження. Це вимагає розвитку освітніх програм та надання консультативної підтримки підприємцям, які прагнуть здійснити цифрову трансформацію свого бізнесу.

Ще одним викликом є необхідність забезпечення кібербезпеки. Перехід до цифрових платформ створює нові ризики, пов'язані з витоком даних та кіберзлочинністю. Малі підприємства часто не мають ресурсів для створення надійних систем захисту інформації, що робить їх вразливими до кібератак. Вирішення цієї проблеми вимагає комплексного підходу, включаючи державну підтримку у формі надання доступу до захищених цифрових платформ та навчання підприємців основам кібербезпеки.

Підсумовуючи, цифровізація відіграє ключову роль у забезпеченні стійкості малого та середнього бізнесу як елемента економічної безпеки держави. Впровадження цифрових технологій дозволяє підприємствам оптимізувати витрати, розширювати ринки збуту, підвищувати конкурентоспроможність та адаптуватися до змін економічного середовища. Державна підтримка через створення цифрових платформ та спрощення адміністративних процедур стимулює цифрову трансформацію та сприяє розвитку підприємництва. Успішна цифровізація малого та середнього бізнесу забезпечує економічну диверсифікацію, стимулює інновації та створює робочі місця, що є критично важливим для зміцнення економічної безпеки України. Подальший розвиток цифрової інфраструктури, надання освітньої та фінансової підтримки підприємцям, а також забезпечення кібербезпеки стануть ключовими факторами успіху цифрової трансформації малого та середнього бізнесу в найближчі роки.

ЧОБИТЬКО Я. А.

Полтавський університет економіки і торгівлі

ІНЖИНІРИНГ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасні умови господарювання характеризуються підвищеною турбулентністю ринкового середовища, багаторівневістю ризиків і зростанням ролі інформаційних та фінансових чинників у забезпеченні конкурентоспроможності підприємства. У цих умовах традиційні підходи до економічної безпеки, які орієнтуються на мінімізацію негативних наслідків і контроль ресурсів, дедалі менше відповідають динаміці економічних процесів, що потребують не лише реагування на загрози, а активного проектування стійкості підприємства в мінливому середовищі. Саме в цьому контексті формується концепт інжинірингу економічної безпеки, що відображає трансформацію від логіки реагування до логіки активного проектування економічної стійкості та управлінських рішень.

Інжиніринг економічної безпеки підприємства доцільно розглядати як цілісну методологію моделювання, проектування та трансформації системи управління безпекою, що інтегрує стратегічний, організаційний, фінансовий та технологічний виміри діяльності. Його сутність полягає у перетворенні процесу забезпечення безпеки з простого реагування на негативні події у проектний процес конструювання управлінської архітектури, здатної адаптуватися та самовідтворюватися в умовах економічної невизначеності.

Інжиніринг економічної безпеки постає не лише як набір інструментів, а як управлінська парадигма, зорієнтована на проектування майбутніх станів підприємства. Він фокусується не лише на нейтралізації загроз, а й на використанні потенціалу розвитку, що виникає в умовах трансформації середовища. Поєднання аналітики, прогнозування та організаційного проектування створює основу для формування адаптивних управлінських структур і фінансових механізмів, здатних підтримувати стійкість у процесі стратегічного зростання.

Концептуально інжиніринг спирається на системно-структурний підхід, який розглядає підприємство як відкриту, самоорганізовану систему. Економічна безпека в межах такого підходу постає не лише як стан стійкості, а як динамічний результат взаємодії адаптивних підсистем, здатних узгоджувати внутрішні ресурси з вимогами зовнішнього середовища. Інжинірингове бачення безпеки базується на поєднанні трьох ключових принципів: системності, адаптивності та превентивності, що забезпечує цілісність управлінської логіки і можливість випереджального реагування на загрози.

Зміст інжинірингу включає проектування архітектури економічної безпеки, яке охоплює ідентифікацію критичних елементів ресурсного, фінансового та інформаційного потенціалу, моделювання системи ризиків і формування карти загроз, визначення ключових точок вразливості бізнес-моделі, розроблення сценаріїв реагування і процедур управління, а також формування інституційного та технологічного каркаса системи безпеки. Особливістю інжинірингового підходу є його аналітично-прогностичний характер: він інтегрує економічний аналіз, моделювання процесів, управління ризиками та сучасні цифрові технології моніторингу. Це дозволяє не лише ідентифікувати потенційні загрози, а й конструювати механізми їх превентивного управління.

В основі інжинірингу економічної безпеки лежить управлінська логіка перетворення ризику та загроз на об'єкт проєктного впливу, що означає трактування невизначеності не як виключно негативного фактора, а як ресурс для прийняття стратегічно обґрунтованих рішень і розвитку підприємства. Ефективність системи визначається здатністю підтримувати баланс між досягненням поточної економічної ефективності та забезпеченням довгострокової стійкості.

Отже, інжиніринг економічної безпеки не обмежується технічними чи організаційними заходами, а формується як конструктивна методологія управління стійкістю та розвитком підприємства, у якій безпека виступає інтеграційним принципом управлінської раціональності, що забезпечує узгодження інтересів різних стейкхолдерів.

ШКУРОПАДСЬКА Д. Б.

Державний торговельно-економічний університет

ВИКЛИКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРНОЇ СТІЙКОСТІ УКРАЇНИ

Зважаючи на територіальний аспект розвитку інфраструктури, під інфраструктурною стійкістю варто розуміти здатність елементів системи національної, регіональної та локальної інфраструктури щодо збереження суттєво важливих параметрів функціонування та розвитку внаслідок дії чинників різної природи на різних рівнях. Загалом інфраструктурна стійкість охоплює здатність системи адаптуватися, відновлюватися та підтримувати функціонування під час і після кризових явищ. Одними із найбільших викликів для України є військові загрози та руйнування критичної інфраструктури (табл. 1).

Таблиця 1

Виклики та напрями забезпечення інфраструктурної стійкості України

№	Виклики	Напрями забезпечення стійкості
1.	Військові загрози та обстріли критичної інфраструктури	Розбудова захищеної інфраструктури, відновлення об'єктів за стандартами стійкості, диверсифікація енергопостачання.
2.	Кіберзагрози та атаки на критичну інфраструктуру	Посилення кібербезпеки критичної інфраструктури, розширення співпраці з НАТО та